

25.2.2025

Invånarinitiativ 14.6.2024, Dnr 1666/08/00.00/2024

Svar på invånarinitiativet ”Stoppa Östbanan”

Invånarinitiativets innehåll i korthet

De som undertecknat invånarinitiativet vill att Borgå stad drar sig ur projektet Östbanan. De som undertecknat initiativet anser att nyttan av järnvägen är klart mindre än alla dess negativa effekter. I initiativet krävs att Borgå stadsfullmäktige tar upp projektet Östbanan till ny behandling för att stoppa projektet så snart som möjligt. Enligt initiativet har 975 Borgåmedlemmar undertecknat invånarinitiativet och dessutom 63 andra undertecknare som inte syns i initiativet.

Som motivering till initiativet föreslås att restidsbesparingen inte skulle vara betydande, att uppskattningarna av passagerarantalet är överdrivna, att bilbestånd elektrifieras i rask takt och att tåget inte längre är så övermäktigt ur miljösynpunkt som tidigare. I motiveringen presenteras dessutom kostnaderna för planeringen av banan och Borgås andel av planeringskostnaderna (9,8 miljoner euro) samt kostnaderna för byggandet av banan (uppskattningsvis 1,6–3 miljarder euro) och att samhället har stora problem med ekonomin och besparingar är nödvändiga. Som motivering har vidare nämnts att många hem blir under banan, banan splittrar byarna, negativ påverkan på natur och landskap, banan skulle begränsa djurens vägar, åkrar och skog förstörs, vilket är skadligt för bevarandet av kolsänkorna. Dessutom påverkar reserveringen för järnvägen markanvändningen och sänker fastigheternas värde. I initiativet nämns också att järnvägen kräver kontinuerligt underhåll och att det för närvarande inte ens finns pengar för att hålla vägnätet och annan infrastruktur i gott skick.

Svar på invånarinitiativ

Östbanan är en snabb banförbindelse för persontrafik med två spår som planeras från Kervo via Borgå till Kouvola. Östbanan förenar Borgå med huvudstadsregionen och banan gör det möjligt att inleda närtågstrafiken mellan Helsingfors och Borgå. Östbanan för med sig mer direkta och snabbare spårförbindelser via Kouvola, Joensuu och Kuopio till hela östra Finland.

I dagsläget är Borgå den största staden i Finland dit det inte finns en persontågförbindelse, även om pendling och besöken mellan Borgå och huvudstadsregionen är livliga. Östbanan skulle enligt utredningar betydligt förbättra Borgåbornas kollektivtrafikförbindelser. Resan från Borgå till flygplatsen skulle ta dryga 15 minuter, resan till Böle en aning under en halv timme, och till Helsingfors centralstation en aning över en halv timme. Östbanan skulle också förstärka möjligheterna för stadens tillväxt samt dess konkurrenskraft. Banan skulle koppla Borgå och östra Nyland allt starkare till metropolområdets utveckling och till själva området med tanke på arbetsresor.

25.2.2025

I Östbanans influensområde bor cirka 930 000 invånare, dvs. cirka var sjätte finländare. Om huvudstadsregionen räknas med, bor det cirka 2 miljoner invånare i influensområdet, dvs. mer än var tredje finländare. Projektet är centralt för hela den regionala utvecklingen i sydöstra och östra Finland under de närmaste årtiondena. Fungerande spårförbindelser till östra Finland stärker näringslivet, invånarnas rörlighet, säkerhet och uppnåendet av miljömålen. Tack vare Östbanan förbättras tillgängligheten och banan inverkar positivt på regionutvecklingen i hela östra Finland. Enligt utredningarna har dock Borgå och Helsingfors uppskattningsvis mest nytta av de snabba östbanorna.

Enligt Borgås gällande stadsstrategi ”främjar vi smidiga kollektivtrafikförbindelser till huvudstadsregionen och inledande av närtågstrafiken. Vi utvecklar stadsstrukturen och banförbindelsen med hjälp av stadsplanering. Vi deltar aktivt i planeringsarbetet i projektbolaget för Östbanan”. I den av stadsfullmäktige 12.12.2024 godkända budgeten för år 2025 och ekonomiplanen 2025–2027 nämns bland annat att ”stadens ledning främjar genomförandet av stadsstrategin under budgetåret. Stadens ledning främjar genomförandet av separata projekt som är centrala för Borgå, såsom spårförbindelserna” och Östbanan skapar nya möjligheter för markanvändningen och innebär på längre sikt förändringar i stadsstrukturen. När planeringen av Östbanan framskrider utreds med generalplanearbetet modeller för att ansluta Borgå till det nationella infraprojektet på ett sätt som är bra för staden.

Östbanan är i planeringsskedet och man har inte gjort beslut över dess genomförande. Borgå stad är en av ägarna till projektbolaget Östbanan Ab och deltar tillsammans med den finska staten och 23 kommuner i planeringsprojektet Östbanan. Östbanan Ab har till uppgift att planera banan. Bolaget producerar information för att möjliggöra byggskedet och för att identifiera projektets konsekvenser. I aktieägaravtalet för Östbanan Ab har det konstaterats att bolaget i sin helhet enligt en preliminär uppskattning behöver finansiering på cirka 79 miljoner euro (moms 0 %). Planeringen sker under åren 2022–2031. Borgå stad har förbundit sig att finansiera planeringen av Östbanaprojektet med cirka 10 miljoner euro.

Vid planeringen av Östbanan pågår för närvarande en preliminär översiktsplanering av banan och ett förfarande för miljökonsekvensbedömning, där man jämför projektets alternativ, granskar deras miljökonsekvenser och producerar information som stöd för beslutsfattandet. Det finns flera alternativa bansträckningar i processen för miljökonsekvensbedömning.

Borgå stad och alla städer som ligger vid den nya Östbanan har möjlighet att påverka lösningar för banans linjedragning. I den gällande landskapsplanen har det anvisats en reservering för Östbanan, och landskapsplanen fungerar som en anvisning när generalplaneplaner utarbetas i kommunerna.

I Borgå pågår för närvarande utarbetande av två betydande generalplaner, en ny delgeneralplan för de centrala delarna och en delgeneralplan för området Kullo–Mickelsböle–Sköldvik. Östbanan går genom båda områdena. I delgeneralplanerna ska anges en bansträckning för Östbanan. I detta skede bör man noggrant utforska hur banan kopplas till markanvändningen i Borgå, centrum och kollektivtrafiken i de olika alternativen och göra en grundlig bedömning av konsekvenserna. Borgå stad har i sina utlåtanden och ställningstaganden om planeringen av Östbanan betonat att de alternativa bansträckningarna

25.2.2025

ännu måste preciseras så att de bättre beaktar den nuvarande bebyggelsen och de störningar som banan orsakar. Samtidigt ska man eventuellt också utforska nya, bättre alternativ.

I invånarinitiativet har lyfts fram banans negativa konsekvenser för bebyggelsen, natur, landskap m.m. Bansträckningarna orsakar många invånare och markägare stor oro och osäkerhet inför framtiden. Därför är det särskilt viktigt att planeringen av Östbanan framskrider snabbt, miljökonsekvenserna utreds omsorgsfullt och alternativen jämförs ur flera perspektiv. Därefter är det möjligt att gallra i alternativa bansträckningar och samtidigt minska antalet fastigheter och områden som banreserveringen gäller. Det är särskilt väsentligt i planeringen att sörja för samarbetet med invånarna och att se till att det finns möjligheter till deltagande.

Slutligen vill vi poängtera att Östbanan är en långsiktig strategisk investering som förbättrar trafikförbindelser, livskraft och försörjningsberedskap i Borgå och hela östra Nyland och östra Finland, och ger samtidigt nytta till hela landet.

Beredning och upplysningar:

Fredrick von Schoultz
Biträdande stadsdirektör
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Dan Mollgren
Stadsutvecklingsdirektör
fornamn.efternamn@porvoo.fi